

Verksamhetsberättelse

för

Tärna folkhögskola

2020

Innehåll

Inledning.....	4
Resultat enligt Region Västmanlands styrkorts rubriker	5
Invånare/Kund	5
Verksamhet/Process.....	5
Medarbetare/Arbetsmiljöavvikelser	5
Ekonomi	6
Verksamheten	7
Allmän kurs, 1-3 år.....	7
Hälsövägledarkurs, 1 år	7
IT-pedagogkurs på distans, 1 år.....	8
Filmarbetarkurs, 1 år	8
Skådespeleri mot film och radio 1 år.....	8
Filmutbildning, grundkurs och radio 1 år	9
Allmän kurs-Akutsjukvård, 2 år	9
Korta kurser (1-14 dagar)	10
Uppdragsutbildningar	10
Konferensverksamhet.....	10
Internat	10
Läroplattform.....	11
Redovisning per termin, enligt sammanställning av Folkbildningsrådet	11
Skolgemensamma aktiviteter under 2020	11
Utvecklingsplan "Framtidens folkhögskola - Tärna folkhögskola 2030"	11
Kompetensutveckling hos personalen	12
Statsbidrag med riktat behov och deltagarstöd	12
Systematiskt kvalitetsarbete	13
Risk och väsentlighetsanalys	15
Organisation	16
Jämställdhetsarbete och jämställdhetsintegrering	16
Region Västmanlands hållbarhetsstrategi.....	16
Aktiviteter och mål	17

Skolan.....	17
Lärartjänster och övriga tjänster kopplade till långa kurser	17
Kultur- och folkbildningsnämnden	17
Deltagarfrågor	18
Sammanfattning.....	18
Bilagor	
Bilaga 1 - Redovisning per termin, enligt sammanställning av Folkbildningsrådet	
Bilaga 2 – Region Västmanlands Jämställdhetspolicy	
Bilaga 3 – Region Västmanlands Hållbarhetsstrategi	

Inledning

Tärna folkhögskola har Region Västmanland som huvudman. Skolan ligger organisatoriskt under Regional utvecklingsförvaltning, RUF, där även enheterna Hållbarhet, Näringsliv och kompetensförsörjning, Ledningsstab, Samhällsplanering, Kultur och ideell sektor samt Valfärd och folkhälsa ingår. Skolan har som uppdrag från regionen att bedriva allmänna och särskilda kurser, korta kurser, uppdragsutbildningar samt konferensverksamhet. Tärna följer Region Västmanlands rapporteringsstruktur och redovisar verksamhetsresultat vid varje delårs- och årsbokslut. Tärna styrs sedan november 2018 av en politisk nämnd, Kultur- och folkbildningsnämnden, som har ansvar för verksamheten och fungerar som skolstyrelse. Skolan har en utvecklingsplan med indikatorer som redovisas för nämnden utifrån en årsplan. Den politiska nämnden har möte sex ggr per år. Skolan har 5000 deltagarveckor att förvalta.

2020 blev ett mycket speciellt år pga Coronapandemin. Skolledningen är dock mycket nöjd med hur verksamheten kunde ställa om snabbt och smidigt i mitten av mars och även fortsättningsvis under 2020. All personal gjorde sitt yttersta för att skolans deltagare skulle uppnå sina mål med sina studier. Det ständigt förändrade läget utifrån pandemin krävde snabba beslut och flexibilitet under året. För mer detaljerad information om hur verksamheten genomförde sin planerade verksamhet finns i årsredovisningen.

Skolledningen, rektor och servicechef, känner sig, i det stora hela, nöjda med verksamhetsåret 2020. Ett orosmoment är att skolan inte har fått någon ekonomisk uppräkningsav Region Västmanland på ca 10 år och det börjar märkas nu när verksamheten även ska spara ca 600 tkr under en treårsperiod, 2020-2022. Ett politiskt beslut om sparbeting som gäller samtliga verksamheter inom Region Västmanland. Men förhoppningsvis kommer en uppräkningsav från huvudmannen redan under 2022.

Skolan har energisk och duktig personal som jobbar lösningsinriktat och är innovativa och kommer mer förslag på förbättringar i verksamheten. Det sker ett löpande arbete med förslag och förbättringar gällande våra långa kurser. Under hösten 2019 startade skolan en ny utbildning inom skådespeleri för att stärka våra utbildningar med filminriktning. Det beslutades också att skolan fr o m hösten 2019 skulle erbjuda Filmarbetartutbildningen på distans med träffar på skolan en helg/månad. Dessa kurser har verksamheten fortsatt med under 2020 och det var ett bra söktryck på dem inför höstterminen.

Pga pandemin så har verksamheten endast erbjudit korta kurser på kvällstid. Skolan ställde in korta kurser på helger samt sommarkursveckorna v 26 och v 33.

Skolan ställde också helt in konferensverksamheten och uppdragsutbildningar under 2020.

I början av året ansökte skolan om 40 platser till Studiemotiverande folkhögskolekurs (SMF) och 5 platser till Etableringskursen. Enligt Arbetsförmedlingen så har det under året inte funnits medborgare inom Etableringsuppdraget så det sista målet har inte nåtts. Skolan ansökte under hösten om ytterligare 10 platser på SMF så totalt har Tärna haft 50 st deltagare på SMF-kursen under året.

Skolan mäter antal deltagarveckor (dv) noggrant och följer upp det löpande. Planen är att använda ca 85% av dv på långa kurser och ca 15% på korta kurser. Därför regleras verksamheten löpande, exempelvis kan verksamheten arrangera flera kortkurser om man ser att skolan har färre deltagare på långa kurser och vice versa. 2020 har majoriteten av deltagarveckorna använts på långa kurser pga att man anade att majoriteten av antal korta kurser inte skulle bli av pga Corona.

Resultat enligt Region Västmanlands styrkorts rubriker

Invånare/Kund

Enligt verksamhetsplan. Inga avvikelser.

Verksamhet/Process

- Mål: Verksamheten ska bedrivas med god kvalitet.
Verksamheten ska bedrivas med god hushållning av resurserna.
- Indikator: Löpande verksamhet har god miljömedvetenhet.
Effektiv verksamhet med god kostnadskontroll.

Kommentar till resultatet:

Arbetet pågår löpande enligt verksamhetsplan. Verksamheten utvärderas löpande och lämpliga åtgärder tas vid behov.

Medarbetare/Arbetsmiljöavvikelser

Sjukfrånvaro/Rehabilitering

Sjukfrånvaron har ökat något sedan samma tid förra året. Det beror på fler antal rehabiliteringsärenden samt en långtidssjukskrivning. Dessa är inte arbetsrelaterade.

Sjukfrånvaro % (ack)

(1 mån släp, inget vid årsbokslut)

	Föregående År	Innevarande År
Total sjukfrånvaro	4,7	5,7
- varav korttidssjukfrånvaro, dag 1-14	3,1	3,6
- andel långtidssjukfrånvaro över 60 dagar	25,3	16,4
Män	1,8	2,1
Kvinnor	6,2	7,5
Anställda -29 år	2,4	2,6
Anställda 30-49 år	3,1	8,0
Anställda 50 år-	5,8	4,5

Arbetsmiljöavvikelser

Verksamheten har haft två arbetsmiljöavvikelser under året, en negativ händelse/olycka samt en risk/iakttagelse. Dessa händelser har åtgärdats.

Ekonomi

Intäkts-/Kostnadsslag	Utfall 202001- 202012	Budget 202001- 202012	Diff mot budget	Bokslut 2019	Budget 2020	Gällande helårs prognos
Försäljning av utbildning	1 147	900	247	1 085	900	900
Hysesintäkter samt övr fastighetsintäkter	778	995	-217	833	995	951
Försäljning av tjänster	0	0	0	1	0	0
Försäljning av material och varor	1 265	1 770	-505	1 661	1 770	1 520
Regionsättning	10 172	10 054	118	10 247	10 054	10 054
Specialdestinerat statsbidrag	9 829	9 169	660	8 905	9 169	9 626
Övriga intäkter	1 389	2 120	-731	2 190	2 120	1 696
Intäkter	24 581	25 008	-427	24 922	25 008	24 747
Löner	-9 265	-9 982	717	-9 188	-9 982	-9 914
Sociala avgifter	-4 293	-4 636	343	-4 259	-4 636	-4 605
Övriga arbetskraftskostnader	-329	-155	-174	-284	-155	-353
Personalkostnader	-13 886	-14 773	886	-13 731	-14 773	-14 872
Utbildning, kultur mm	-2 224	-1 891	-333	-2 896	-1 891	-1 518
Lämnade bidrag	-54	0	-54	0	0	-54
Övriga kostnader i kkl 5	-1 117	-1 370	253	-1 544	-1 370	-1 120
Kostnader för material, varor och tjänster	-3 395	-3 261	-134	-4 439	-3 261	-2 692
Lokalkostnader	-5 299	-5 033	-266	-5 212	-5 033	-5 264
Annonser, information och Reklam	-261	-300	39	0	-300	-332
Telekommunikation	-56	-50	-6	-53	-50	-50
Datorutrustning	-232	-193	-39	-244	-193	-193
IT-konsulttjänster	-366	-366	-0	-441	-366	-366
Serviceavtal/Datakommunikation	-67	-80	13	-70	-80	-80
Övriga tjänster	-121	-169	48	0	-169	-115
Övriga kostnader i kkl 6+7	-632	-556	-76	-2 274	-556	-556
Avskrivningar	-162	-207	45	-134	-207	-207
Övriga verksamhetskostnader	-7 197	-6 954	-243	-8 429	-6 954	-7 163
Finansiella kostnader	-18	-20	2	-20	-20	-20
Finansiella intäkter och kostnader	-18	-20	2	-20	-20	-20
Summa Kostnader	-24 497	-25 008	512	-26 620	-25 008	-24 747
RESULTAT	84	0	85	-1 698	0	-0

Avvikelser mot budget:

- Högre intäkter för försäljning av utbildning vilket avser Mobilitetsersättning för elever som inte är folkbokförda i Västmanland, + 247 tkr
- Lägre hyresintäkter pga Covid 19 då alla kortkurser under våren varit inställda - 217 tkr
- Lägre intäkter för material och varor vilket avser försäljning av färdiglagad mat -505 tkr
- RS-anslag, ersättning för sjuklönekostnader pga Covid-19, +118 tkr
- Högre statsbidrag än budgeterat vilket främst beror på ny utbildning Akutsjukvård +660 tkr

- Lägre övriga intäkter vilket avser SMF- och Etableringskurser samt ökade intäkter vilket beror på justering av felaktig ram -731 tkr
- Lägre personalkostnader vilket främst beror på att kortkurser och sommarkurser varit inställda under våren och sommaren +886 tkr
- Lägre övriga kostnader i kkl 5 vilket avser lägre kostnader för livsmedel +253 tkr
- Lokalkostnaderna högre än budgeterat vilket beror på fel underlag från Fastighet i budgetarbetet -266 tkr

Arbetad tid

Antal ÅA är 23 st jämfört med 24 föregående år. Personalkostnaderna är inte helt jämförbara med föregående år då viss omfördelning av personalbudget är gjord. 1,05 tjänst är borttagen från personalbudgeten då tjänsten köps in externt som ligger under Tjänster för utbildning och kultur. 2019 fanns även en person anställd på s.k. extratjänst med full finansiering från Arbetsförmedlingen som nu inte finns kvar.

Investeringsredovisning

Verksamheten har under året investerat för 96 tkr varav inköp av datorer med tillbehör 56 tkr, övriga maskiner och inventarier 40 tkr.

Verksamheten

Allmän kurs, 1-3 år

Kurs för komplettering av grundskole- och/eller gymnasiebetyg samt möjlighet till förberedande högskolestudier (yrkeshögskolebehörighet och högskolebehörighet). Studier i bl a svenska, samhällskunskap, matematik, religion, naturkunskap, historia samt engelska. Arbetssättet präglas av ämnesvisa studier och även ibland övergripande projektstudier samt är periodiserat. Allmän kurs har även haft profilen extra träning i svenska språket, Allmän kurs Språkstöd.

Mål: 55 deltagare

Resultat: 64 st på vårterminen och 55 st på höstterminen

Hälsovägledarkurs, 1 år (eftergymnasial kurs)

Kursen ger grundläggande kunskaper inom hälsa och friskvård ur ett biologiskt, psykologiskt och pedagogiskt perspektiv med syftet att förändra attityder och beteenden mot en bättre livsstil i samhället. Innehållet i kursen är bl a anatomi, fysiologi, kost och näringslära, beteende, träningslära, friluftsliv och massage. Arbetsformen varierar mellan teori och praktik, enskilda arbeten och grupparbeten, diskussioner, studiebesök och föreläsningar. Från och med läsår 2012/2013 finns möjligheter för certifiering till personlig tränare (PT) och kostrådgivare. Det är en kurs som går 11 veckor under sommaren. Det finns även möjlighet till vidarestudier genom påbyggnadskursen "Praktisk friskvård inriktning Massage" som är en kurs på en termin.

Mål: 22 deltagare

Resultat: 16 st på vårterminen och 20 st på höstterminen

Massagekursen

Mål: 16 deltagare

Resultat: 12 st

Certifieringskursen

Mål: 16 deltagare

Resultat: 9 st

IT-pedagogkurs på distans, 1 år (eftergymnasial kurs) *Kursen förbereder för ett yrke som pedagog och utbildare inom informations- och kommunikationsteknik (IKT)-området för såväl individer som grupper. Innehållet i kursen är bl a pedagogik och framförandeteknik, programapplikationer, publicering, datateknik, praktik samt valfri fördjupning. Arbetsformen varierar mellan teori och praktik, enskilda arbeten och grupparbeten, diskussioner, studiebesök och föreläsningar. Distanskursen har 10 träffar på skolan under året. Varje träff är på två dagar, fred-lörd, per månad. Kursen använder läroplattformen GoogleClassroom och Google+ där man kommunicerar flitigt mellan de fysiska träffarna.*

Mål: 20 deltagare

Resultat: 17 st på vårterminen och 20 st på höstterminen

Filmarbetarkurs, 1 år (eftergymnasial kurs)

Filmarbetarlinjen är en förberedande grundutbildning för yrkesverksamhet som frilansare eller anställd inom filmbranschen, med inriktning på beställningsfilm och dokumentärt berättande. Kursen innehåller en blandning av dokumentärt och eget berättande och att dokumentera och producera för andra uppdragsgivare. Kursen hjälper studenten att hitta sin egen berättarröst och även att använda och anpassa den till uppdragsgivare. Kursen är användbar både för de som vill studera vidare vid högre filmutbildningar eller för de som vill få en grund för att jobba i branschen eller starta eget företag eller frilansa.

Fr o m hösten 2019 så erbjuder Tärna denna kurs på distans där kursen har samma upplägg som IT-pedagogkursen med träffar på skolan en gång per månad. Kursen använder sig av läroplattformen GoogleClassroom och Google+ där man kommunicerar mellan de fysiska träffarna.

Mål: 16 deltagare

Resultat: 8 st på vårterminen och 16 st på höstterminen

Skådespeleri mot film och radio 1 år (gymnasial kurs)

Kursen startade i augusti 2019. Kursen är för dem som vill lära sig allt om hur det är att jobba inom film och radio. Man kommer regelbundet få utmana och utveckla sina skådespelartalanger vid produktioner som görs på skolan. Man får träna sig i rollen som konstnärlig ledare vid kortare filmarbeten.

Under kursen kommer man få producera radioteater inom ett flertal olika användningsområden som exempelvis podcast, ljudbok och barnproduktion. Man är regelbundet skådespelare i filmer som produceras på skolan. Under kursen kommer man att producera radioteater på flera olika sätt: i studio, för publik, podcast, i scenföreställning, ljudböcker, improvisation mm. Under termin två får man producera en större

mediaproduktion som examensarbete.

Målet med kursen är att skådespelarna ska få en inblick i hur det är att jobba inom media och att känna till och få verktyg för att skapa egna mediaproduktioner.

Mål: 12 deltagare

Resultat: 4 st på vårterminen och 12 st på höstterminen

Filmutbildning, grundkurs och radio 1 år (gymnasial kurs)

Kursen startade i augusti 2020 och jobbar i nära samarbete med Skådespelarutbildningen.

Kursen för dem som kanske är skoltrötta och vill försöka komma igång med sina rutiner och studier samtidigt som de lär sig mycket inom sitt specialintresse. När man har gått klart kursen kan man söka till skolans Allmänna kurs och läsa klart behörigheterna.

Mål: 8 deltagare

Resultat: 7 st på höstterminen

Friskvård/motion och Skapande verksamhet brukar finnas schemalagt varje vecka för alla deltagare på långa kurser. Och detta utövas i tvärgrupper. När det är friskvård så finns det ca fem olika aktiviteter att välja på, t ex promenad, fotboll, gymträning, yoga, spinning. Skapande verksamhet kan vara t ex bild, foto, textil, keramik, radioproduktion, friluftsliv, simning och yoga.

Under 2020 har skolan endast erbjudit Friskvård/motion vid ca 10 tillfällen under hösten och då endast uteaktiviteter för dem som har velat hänga på. Skapande verksamhet har blivit helt inställt.

Totalt långa kurser:

I vanliga fall har verksamheten som mål att använda ca 85% av deltagarveckorna (ca 4 250 dv) till långa kurser och resten till korta kurser. Men eftersom skolan var tvungen att ställa om verksamheten under året och ställa in mycket av den planerade verksamheten på korta kurser, användes den största andelen deltagarveckor till långa kurser.

Mål: 4 250 dv (ca 85% av det totala antalet dv).

Resultat: 4 839 dv, varav Allmänna kursen står för 49,5 % av de långa kursernas dv.

Om man räknar på det totala antalet deltagarveckor så står den Allmänna kursen för 43% av årets totala antal deltagarveckor.

Allmän kurs-Akutsjukvård, 2 år (gymnasial kurs)

Folkbildningsrådet (FBR) beslutade om extra platser gällande yrkesutbildningar på folkhögskola i början av maj 2020 pga det rådande läget och att många därför blev arbetslösa. Tärna ansökte och fick 14 platser till Allmän kurs-Akutsjukvård. En utbildning som dels ger grundläggande behörighet till yrkeshögskola och dels kunskap inom de grundläggande vårdämnena. Kursen ska pågå i fyra terminer. Kursen startade hösten 2020.

Mål: 14 deltagare

Resultat: 7 st på höstterminen

Korta kurser (1-14 dagar)

Tärna folkhögskolas korta kurser planeras inom i första hand de ovanstående långa kursernas profiler: friskvård, IT, film och skrivande. Skolan anordnar i vanliga fall kortkurser på vardagar, som helgkurser och som sommarkurser. 2020 hann skolan börja med sina korta kurser innan pandemin startade. Under våren ställdes därför samtliga korta kurser in från 19/3. Under hösten erbjöd verksamheten endast kortkurser på kvällstid. Skolan ställde in sommarkursveckorna v 26 och v 33 och genomförde endast skrivarkurs på distans under dessa veckor.

Mål: ca 750 dv (ca 15% av det totala antalet dv)

Resultat: 720 dv

Totalt för långa och korta kurser:

Årets resultat blev 5 559 deltagarveckor.

Uppdragsutbildningar

Tärna arbetar med kompetenshöjning på flera olika nivåer. Verksamheten erbjuder skräddarsydda uppdragsutbildningar där omfattning och innehåll anpassas till uppdragsgivarens önskemål.

2020 ställdes detta in.

SMF, Studiemotiverande folkhögskolekurs

Mål: 40 st

Resultat: 50 st

Etableringskurs

Mål: 5 st

Resultat: 1 st

Konferensverksamhet

Skolan erbjuder konferensverksamhet till kommuner, regioner och ideella föreningar.

Denna verksamhet ställdes helt in under året.

Internat

Skolan har ett internat som erbjuder 44-46 platser till deltagare på de långa kurserna. Man bor i enkelrum med egen toalett och dusch. Rummen är möblerade med all nödvändig utrustning som t ex säng, skrivbord, bokhylla och lampa. Förutom det så har Tärna konferensboende på 26 platser som verksamheten utnyttjar dels till konferenser, dels till kortkurser.

Mål-Antal boende, långa kurser: 40 st, Resultat: 34 st på våren, 45 st på hösten

Mål-Antal boende; korta kurser+IT-ped och Filmarbetare (pga pandemin så har skolan inte haft några kortkursboende) Mål: 500 st

IT-ped+Filmarbetare: Resultat: 74 st

Pga pandemin så har verksamheten inte haft några konferensboende.

Verksamheten mäter ovanstående faktorer löpande samt rapporterar dem vid behov till den politiska nämnden.

Läroplattform

Tärna har i många år använt FirstClass som läroplattform har beslutat att fortsätta använda verktyget till personalen. Till skolans deltagare började man hösten 2017 att använda Facebook. Där det har lagts upp olika konferenser för respektive klass och även en skolgemensam konferens. Efter att ha använt Facebook i tre läsår så har skolan från hösten 2020 helt gått över till att använda Google Classroom och Google+ och det fungerar mycket bra. Verksamheten hade därför ganska lätt att ställa om till flexibel- och distansundervisning när pandemin började i mitten av mars. Både lärare och deltagare var redan inne i det digitala systemet och hade börjat att bygga upp en studerandemiljö där.

Redovisning per termin, enligt sammanställning av Folkbildningsrådet

Sammanställning per termin av antal deltagare uppdelat på kön samt antalet deltagarveckor summerat på kurs typ. Se bilaga 1.

Skolgemensamma aktiviteter under 2020

Skolan brukar anordna en mängd skolgemensamma aktiviteter under ett läsår. Det är en viktig del i deltagarnas vistelse på skolan. De kan då få nya insikter, värderingar och tankar och det är meningsfullt att dela upplevelser med andra.

Under 2020 ställdes samtliga sådana aktiviteter in.

När vårterminen avslutades 29/5 gjordes skolavslutningen digitalt genom en inspelad film som publicerades i Google för alla skolans deltagare. Rektor höll ett kort tal och personalen hade spelat in en ”dans”.

Vid terminsavslutningen 19/12 samlades alla klasser i sina grupper på förmiddagen på skolan och sedan anordnade skolan en mindre jultallrik som intogs vid olika tider i matsalen.

Utvecklingsplan ”Framtidens folkhögskola - Tärna folkhögskola 2030”

Inledning

Tärna folkhögskolas styrelse beslöt 2012-05-15, att fastställa projektdirektivet för utarbetande av en strategi för Tärna folkhögskola. I projektdirektivet betonas vikten av att trygga elevtillströmningen till Tärna Folkhögskola och belysa folkhögskolornas roll i förhållande till det primärkommunala skolväsendet. Skolan har i samverkan med kommunerna en regionalpolitisk betydelse. Vidare finns ett viktigt uppdrag att ge ungdomar med en icke komplett studiegång möjlighet till att komma vidare i livet och ut på arbetsmarknaden. Denna strategiplan beslutades 2013-09-20.

Tärna folkhögskolas utskott beslöt § 34, 2015-09-08 att en revidering av gällande strategiplan skulle göras. Den reviderade strategin bygger på den befintliga och gäller från och med 3/5 2016 till och med 31/12 2019.

Under hösten 2019 påbörjades ett arbete där verksamheten uppdaterade sin strategiplan och målet var att rikta blicken mot 2030. Verksamheten valde att använda begreppet utvecklingsplan för att signalera att det var ett helt nytt arbete med nya parametrar som gjordes.

Utvecklingsplanen skulle gå hand i hand med den nya regionala utvecklingsstrategi som finns i Region Västmanland samt att skolan även skulle ha Agenda 2030 som utgångspunkt.

Projektet hade också samhällets och medborgarnas behov 2030 i fokus. Arbetet med utvecklingsplanen gjordes i samarbete med den politiska nämnden samt med skolans personal. Det var ett intensivt arbete med utvecklingsplanen under hela 2020 med olika arbetsgrupper, workshops mm. Arbetsgrupperna har identifierat olika mål från Agenda2030 samt från den regionala utvecklingsstrategin. Dessa mål kommer att genomsyra verksamheten, och löpande avstämningar kommer att göras under ett verksamhetsår. Kultur- och folkbildningsnämnden fastställde den nya utvecklingsplanen 8 december 2020.

Utvecklingsplanen finns numera som en informativ, pedagogisk och snygg trycksak.

Kompetensutveckling hos personalen

Skolan följer regionens riktlinjer där det står att man ska göra en kompetensutvecklingsplan vid varje medarbetarsamtal. Detta dokumenteras skriftligt.

Det har dock blivit något färre kompetensinsatser under 2020 pga pandemin. Många inbokade och planerade fortbildningskurser blev inställda och/eller framskjutna. Detta år är det mest skolledningen som har uppdaterat sig genom att närvara digitalt på dagar som t ex FSO, OFI och Region Västmanland har anordnat.

Statsbidrag med riktat behov och deltagarstöd

Verksamheten använder sig inte av extra statsbidrag från Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) utan skolan har omprioriterat och anställt personal som t ex har ansvar för det socialpedagogiska stödet. Verksamheten har kurator, SYV, samt socialpedagog anställda som är riktade till långa kurser och SMF.

Systematiskt kvalitetsarbete

Planeringsdagar, juni o augusti	Planering av läsåret, temadagar, möten, fortbildning, utvärdering och uppföljning
Terminsstart (dvs varje gång nya deltagare börjar)	Information om studeranderättsliga frågor, policydokument, påverkansformer, gruppen – gemensamma regler
Veckovisa Måndagsmöten	Fungerar som ett kort möte med information och sammanfattning av kommande veckan
Lärarråd	Pedagogiska råd, planering och uppföljning av kursutvärderingar, genomförande av utvärdering i slutet av varje termin, resultat och handlingsplaner. Deltagarna studieplanering i ett gemensamt underlag, rutiner för behörighetsgivning uppdateras och följs upp.
Studerandevårdmöte	Återkommande möten då lärare och skolledning går igenom t ex närvaro, individuella studieplaner
Omdömeskonferenser	Gemensamma riktlinjer för arbetet, underlag och dokumentation
Admin.gruppen	Rutiner för antagning, intyg, rapportering, arkivering
Kursmöten för respektive utbildning	Kontinuerligt, frågor skickas vidare till andra kurser, ledning eller externa parter, dokumentation. Handlingsplaner för ärenden, som inte kan åtgärdas omedelbart
Kursråd	Kontinuerligt, här lyfts frågor av skolgemensam art. 2 representanter från varje klass, en lärare från varje utbildning, husmor samt en från skolledningen
Klassråd	Varje vecka, frågor som gäller klassen
Internatmöte	Frågor för alla som bor på internatet. Husmor är ordförande
Mentorssystem	Alla deltagare har en mentor som har löpande kontakt med deltagaren. Sedan finns även stöd av kurator, SYV och socialpedagog.
Facklig samverkan	Skolledning och de olika fackliga ombuden har 2020 haft facklig samverkan vid behov.
Personalmöte	Kontinuerligt för all personal. Frågor av skolgemensam art lyftes och planeras
Skolledning (rektor och bitr rektor)	Medverkar i omdömeskonferensen och kontrollerar behörighetsgivning Följer upp antagningsarbete Ansvarar för intyg Ansvarar för rapportering till extern part Ansvarar för arkivering Medarbetarsamtal på hösten, lönesamtal på våren enligt kollektivavtal Samråd med enskilda medarbetare och deltagare
Utvärdering i december och maj	Utvärdering görs vid varje termins avslut

Grön text = Forum där deltagarna har möjlighet att påverka sin tid på skolan.

Skolans kvalitetsarbete har genomförts mot de uppsatta målen som finns i verksamhetsplanen samt i strategiplanen. Uppföljning sker vid delårs- och årsbokslut.

Kursplanerna för de olika utbildningarna går hand i hand med de riktlinjer som

Folkbildningsrådet och Regionen har och som är verksamhetens mål.

Respektive utbildning gör utvärderingar vid varje terminsslut och skolan har ett mentorsystem där mentorn har löpande samtal med deltagarna under studietiden. Skolan gör en större digital utvärdering i december och i slutet av maj där skolan bl a efterfrågar hur deltagarna upplever sin utbildning, studietid, boende, bemötande, utbildning, service mm.

Utvärdering för 2020

Tärna genomför utvärderingar med deltagare som studerar på långa kurser dels återkommande på respektive kurs, dels genom en skriftlig enkät som genomförs vid varje terminsslut, i december och i maj.

Svaren i den skriftliga enkäten är graderade från 1 till 8, där 8 är det högsta värdet.

Resultatet från **vårterminen** visar att majoriteten av deltagarna ser sitt år på Tärna folkhögskola som mycket bra och man är nöjd med sin vistelse och sina studier på skolan. Totalt sett så är medelvärdet 6,9 (av 8).

86 % kan tänka sig att rekommendera Tärna till andra och skolan får högt medelvärde vad gäller vad man tycker om att tiden på Tärna har stimulerat till att vilja fortsätta studera i framtiden (6,5 av 8). Deltagarna tycker också att Tärna har uppfyllt förväntningarna till ett medelvärde på 6,7. Deltagarna tycker att de har kunnat påverka sin tid på Tärna i rätt så stor grad, medelvärdet visar 6,0 (av 8).

Deltagarna upplever att det är jämställt och miljövänligt på skolan. Personalen får ett högt omdöme, mellan 6,6 och 6,9 och man tycker att kvalitén på servicen är god. Deltagarna tycker att skolan har tagit hänsyn till de individuella behoven man har och att man har fått det stöd man behöver samt att verksamhetens arbetssätt har fungerat bra.

Skolan har fått en hel del positiva kommentarer om hur verksamheten hanterade pandemin då skolan snabbt och smidigt ställde om till distansundervisning. De studerande uppskattade det och att Tärna var tydliga med all information omkring detta. Deltagarna har dock också uttryckt att de saknade att vara på skolan och att få träffa sina kompisar och personalen.

När den skriftliga enkäten gjordes i **december** så angav 65% att tiden på Tärna stimulerat dem till att studera vidare. Många upplever också en stor gemenskap på skolan och lite drygt 84% anger en ökad livskvalitet.

Deltagarna på Tärna upplever att det finns goda säkerhetsrutiner avseende brandutrymning. Upplevd tillgänglighet, bemötande och kompetens hos personalen har också ett relativt högt medelvärde (6,4-6,5-5,5).

En klar majoritet upplever vidare att undervisningsgrupperna är lagom stora och att de får den stöttning de behöver från SYV och kurator. Man är generellt sett mycket nöjd med både den inre och yttre miljön, allt från städning till tillgång på datorer och utrustning i gymnastikhall och badhus.

I undervisningen upplever 74% att skolan tagit hänsyn till individuella behov, ett medelvärde på 6,0, och att skolans arbetssätt passar för dem. Något större andel (76%) uppger också att de fått det stöd i undervisningen de behövt.

Vidare är många nöjda med de måltider som serveras på Tärna. (Nästan 40% ger en 8:a inom detta område!)

En stor majoritet av de internatboende upplever att skolans drog- och alkoholpolicy efterlevs och att ordningen generellt på internatet är god.

Sammantaget uppger 64% att Tärna uppfyllt de förväntningar man haft, medelvärde är 5,4. Man är generellt också nöjd med den kurs man gått och tycker att skolan hanterat den speciella pandemisituationen på ett bra sätt, medelvärde 6,0.

En kommentar från utvärdering i december:

“Jag upplever att Tärna är en trygg miljö där man vågar prata och säga sin åsikt. Man vågar vara annorlunda. Lärare och klasskamrater behandlar en med respekt och värdighet. Alla stöttar alla. Tärna har hjälpt mig att bli lyckligare och finna mer klarhet i livet.”

Region Västmanland genomför regelbundet, ungefär vart annat år, en medarbetarenkät som vänder sig till alla anställda inom regionen. Hösten 2020 valde regionen att göra en medarbetarenkät pga Coronaläget där man ville stämna av hur medarbetarna mådde. Tärna hade en relativt hög svarsfrekvens på enkäten, 80%, och fick överlag ett gott resultat. Resultatet på enkäten visade att skolan bör jobba med att tydliggöra målbilden. Detta arbete har startat så smått och kommer att fortsätta under 2021. Arbetet görs i samarbete med hela personalen och vid behov med facklig samverkan.

Risk och väsentlighetsanalys

Identifiering av händelser

Interna och externa händelser som kan påverka folkhögskolans möjligheter att nå sina mål identifieras och redovisas till den politiska nämnden vid sex tillfällen per år. Dessa rapporter skall innehålla en beskrivning av väsentliga och kritiska händelser inom verksamheten gällande t ex kvalitet, ekonomi och medarbetare. På så sätt är risk- och väsentlighetsanalysen systematiserad och dokumenterad.

Riskbedömning och åtgärder

När en intern eller extern händelse har identifierats görs en riskanalys med utgångspunkt från deras sannolikhet och konsekvens för verksamheten. I skyddsronerna (både den fysiska och psykiska) identifieras risker och händelser värderas och processas i alla personalgrupper, vilket resulterar i åtgärdsplaner. Dessa planer samverkas därefter med berörda fackligt förbund.

Riskbedömning arbetsmiljö

Årliga medarbetarsamtal genomförs. Risker rapporteras till den fackliga samverkansgruppen. Handlingsplaner skapas och följs upp av den fackliga samverkansgruppen. Verksamheten gör en gång per år en rond enligt mall som Region Västmanland har. Då inbjuds även någon representant från deltagarna.

Riskåtgärder

Ledningen i samråd med den fackliga samverkansgruppen väljer vilka åtgärder som ska vidtas för att undvika eller reducera riskerna inom samtliga perspektiv.

Organisation

Jämställdhetsarbete och jämställdhetsintegrering

Region Västmanland har en jämställdhetspolicy¹. Se bilaga 2.

Regionen har även en jämställdhetsplan med riktlinjer.²

Syftet med policyn:

”Landstinget ska vara en arbetsplats där män och kvinnor har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

Lika villkor och förutsättningar för kvinnor och män är en grundläggande värdering i landstinget. Landstinget som arbetsgivare ska erbjuda en balans mellan arbete, fritid och familj, genom att ha en arbetsorganisation och arbetstider som underlättar detta.”

I riktlinjerna står:

”Landstinget Västmanland ska vara en jämställd arbetsplats som ger kvinnor och män likvärdiga villkor och möjligheter i yrkeslivet. Jämställdhet handlar om värderingar och förhållningssätt. Ett gott jämställdhetsarbete uppnås genom att jämställdheten integreras i verksamhetens arbete. Jämställda arbetsplatser inom landstinget ger förutsättningar för en mer jämställd och även jämlik vård.

Syftet med jämställdhetsplanen är att främja kvinnors och mäns lika rätt ifråga om villkor, rättigheter och möjligheter i Landstinget Västmanland.”

Som regionfolkhögskola så följer vi Regionens jämställdhetspolicy samt jämställdhetsplanen. Region Västmanland gör olika uppföljningar som har med området att göra, t ex vid nyanställningar.

Region Västmanlands hållbarhetsstrategi

Region Västmanland beslutade hösten 2019 om en hållbarhetsstrategi där man under målområde 2 som handlar om mänskliga rättigheter skriver:

”Region Västmanland ska alltid utgå från alla människors lika värde och vi ansvarar för att människor ges möjlighet att ta del av sina rättigheter inom våra verksamheter. En viktig faktor för den enskilde individens livskvalitet är god samverkan mellan regionens olika verksamheter. För att ge alla förutsättningar för en god livskvalitet behöver vi minska ojämlikhet. Då krävs kunskap inom organisationen om strukturella ojämlikheter, vilka sårbara grupper som finns och deras särskilda behov. Vi ska särskilt beakta barnets rättigheter, samt rättigheter för personer med funktionsnedsättning och nationella minoriteter. Arbetet med bland annat jämställdhetsintegrering, hbtq och frågor som rör funktionsnedsättning och våld ska fortsätta utvecklas i vår organisation. Flickor och pojkar, kvinnor och män samt

¹ Beslutad i Landstingsfullmäktige 2009-02-18

² 2016-02-29

ickebinära ska ges samma förutsättningar och möjligheter.” Detta främjar mål 5 och mål 10 i Agenda2030. Se bilaga 3.

Aktiviteter och mål

Rutiner om hur skolan arbetar med jämställdhet har syfte att

- stödja skolans jämställdhetsarbete
- stödja skolans hållbarhetsarbete

Tärna folkhögskola har, som en naturlig del i det vardagliga arbetet, som mål att kunskapen och medvetenheten om genus- och jämställdhetsfrågor samt mänskliga rättigheter hos både medarbetare och studerande ska finnas. För att uppnå detta så har skolan löpande utbildning/diskussioner inom området vid personaldagar, föreläsare inom ämnet för deltagarna samt mentorsamtal varje termin där verksamheten tar upp frågan.

Skolan har genom den nya utvecklingsplanen lyft fram två mål i Agenda2030 som har med jämställdhetsarbete och mänskliga rättigheter att göra; **5 - Jämställdhet**, **10 - Minskad ojämlikhet**. Dessa mål, tillsammans med de tre övriga identifierade målen från Agenda2030 mål **3**, **4** och **12**, kommer verksamheten att utgå från när skolan planerar en aktivitetsvecka varje månad då verksamheten lyfter ett eller flera mål från Agenda2030 som ska synliggöras. Detta arbete påbörjades i oktober 2020. Skolan hade således tre tillfällen under hösten där man lyfte de identifierade fem målen från Agenda2030. Mer information om detta finns i årsredovisningen.

Skolan

Tärna har totalt 26,4 tjänster i sin personalbudget. Tjänsterna är uppdelade i tre delar; administration, utbildning och service. Administrationen har 3,6 tjänster, långa och korta kurser har 12,8 tjänster och serviceenheten har 10 tjänster.

Administrationen består av rektor, servicechef/biträdande rektor, administratör.

Utbildning består av pedagogisk personal för långa och korta kurser, samt kurator (20%), SYV (40%), socialpedagog/resurspedagog (50%) och biblioteksansvarig (20%).

Service består av husmor/internatföreståndare, kockar, städpersonal, vaktmästare systemtekniker, kortkursansvarig och receptionist samt utrymme för extra personal.

Varje lång kurs har en kursansvarig och så har verksamheten även kortkursansvarig personal, husmor som är arbetsledare för kök- och städpersonal.

Lärartjänster och övriga tjänster kopplade till långa kurser

Skolan har 2020 totalt haft 12,8 helårstjänster exkl förstärkning eller språkstöd + tolk, fördelade på 6,50 helårstjänster exkl förstärkning på den allmänna kursen och 5,30 på skolans profilkurser samt 1,0 på kortkurser. Det ger ett medelvärde på totalt 2,30 helårstjänster på 1000 dv.

Kultur- och folkbildningsnämnden

Fr o m november 2018 tillhör skolan Regionens Kultur- och folkbildningsnämnd. 2020 års nämnd har bestått av:

Agne Furingsten (L)
Lena Johansson (S)

Ordförande
1:e vice ordförande

Stephanie Bruksgård (M)	2:e vice ordförande
Hans Eric Johansson (S)	Ledamot
Hanna Lostelius (C)	Ledamot
Eva Axelsson (KD)	Ledamot
Per Blomström (SD)	Ledamot
Thommy Södergård Åkesson (S)	Ersättare
Carina Vallin (S)	Ersättare
Maria Vallgren Eriksson (L)	Ersättare
Hamse Omar (C)	Ersättare
Johan Widén (M)	Ersättare
Stefan Oszák Bengtsson (M)	Ersättare
Sven Fallgren (SD)	Ersättare

Deltagarfrågor

Skolan har inplanerade möten med våra deltagare var fjärde vecka. Då har skolan internatmöte och kursråd. Husmor är ordförande på **internatmötet** och servicechefen är också med samt alla boende på internatet. Man pratar om sådant som gäller internatet. **Kursrådet** har två representanter från varje klass och sedan kursansvarig på samtliga utbildningar, husmor samt någon i skolledningen. Mötet tar upp skolgemensamma angelägenheter. Varje klass har **klassråd** en gång per vecka där man diskuterar sådant som gäller klassen. (De olika mötena finns i tabellen på sidan 13 i detta dokument.)

På Tärnas hemsida finns en länk, *För kursdeltagare*, där Tärna har information om studieekonomi, internatet, högskolebehörighet, behörighet till yrkeshögskola, studieomdöme, vad folkhögskola är, riktlinjer för antagningskriterier samt skolans riktlinjer.

Verksamhetens riktlinjer, ”Riktlinjer för Tärna folkhögskola”, innehåller handlingsplaner för; Ordningsregler, Kränkande särbehandling och diskriminering, Varning eller avskiljande av studerande, Utvärdering av skolans utbildningsverksamhet, Krissituationer, Närvaro samt Rättigheter på folkhögskola. Under denna länk finns det även riktlinjer för antagning till långa kurser.

Skolan gör utvärdering med samtliga deltagare på långa kurser vid varje terminsavslut i december och i maj.

Sammanfattning

Tärna folkhögskola har en väl fungerande verksamhet som genom den unika utbildningsformen folkhögskola kompletterar övriga utbildningsverksamheter som finns i samhället. Verksamheten under 2020 blev mycket speciell pga Corona. Men skolledningen tycker att verksamheten har klarat året bra och all personal har visat en mycket lösningsinriktad sida där alla hade som fokus att deltagarna på långa kurser skulle nå sina studiemål trots den situation som blev.

Skolan kan beskrivas som bra och uppskattad med en hög måluppfyllelse avseende utbildningskvalité och deltagarnöjdhet. Tärna folkhögskola har en stabil och professionell medarbetarstab som i hög grad bidragit till ett gott resultat. Ett litet orosmoln är dock ekonomin då inte skolan har fått uppräknat anslag från Region Västmanland under ca 10 år. Det i kombination med sparkrav under 2020-2022 samt högre lärarlöner gör att det kommer att vara mer kärt med ekonomin framöver. Skolan står inför uppgiften att planera en klok ekonomi de närmaste åren och framåt. Under 2020 påbörjades detta arbete genom att verksamheten blev avyttrade lokaler och ändrade arbetsschemat för kökspersonalen. Glädjande är dock att regionen eventuellt har beslutat att göra en uppräkning 2022.

En av folkhögskolans stora utmaningar är att erbjuda vuxenutbildning till människor med låg utbildningsbakgrund och skapa förutsättningar för deras fortsatta lärande. Tärna folkhögskola kan konstatera att många av våra deltagare upplever sina studier som meningsfulla och att studierna gjort dem bättre rustade för att gå vidare i livet. För många betyder det att de fått behörigheter för vidare studier. Skolan gläds också över att de som fullföljt de yrkesinriktade kurserna har goda chanser till jobb efter avslutad utbildning.

Tärna folkhögskola strävar efter att behålla en hög utbildningskvalité och samtidigt vara flexibel och anpassningsbar för att kunna möta framtida utmaningar och behov. En förutsättning för detta är att verksamheten också i fortsättningen kan rekrytera kvalificerad och kompetent personal och erbjuda ett utbildningsutbud som lockar deltagare från såväl Västmanland som övriga Sverige.

Verksamhetens framtida utmaningar är:

- Bevakning av situationen till följd av covid-19 för anpassning av verksamheten.
- Bibehålla och utveckla det goda varumärket "Tärna folkhögskola". Skolan ska bedriva attraktiv folkbildning vilket ska genomsyra hela verksamheten.
- Arbeta praktiskt med utvecklingsplanen som riktar blicken mot 2030 och det behov som kommer att finnas i samhället och för individen. Utgångspunkt är bl a Agenda 2030 samt den Regionala utvecklingsstrategin som finns i Region Västmanland.
- Arbeta aktivt med samhällets olika aktörer inom utbildning och arbetsmarknad.
- Använda en tydlig plan för marknadsföring för skolans olika verksamheter.
- Vid behov utveckla samverkansytor.
- Skolan har numera en del deltagare som har olika neuropsykiatriska diagnoser. Därför måste personalen fortbilda sig löpande inom detta så att Tärna kan ge dessa deltagare den stöttning och undervisning som de behöver för att lyckas.
- Uppfylla antal deltagarveckor, ett ständigt och viktigt mål.
- Besparingskrav inför kommande år.

Sala 2021-05-27

Margareta Wistrand
Rektor/Verksamhetschef Tärna folkhögskola

Bilaga 1 - Folkhögskolornas statistikrapport, sammanställning enligt Folkbildningsrådet

Ar REGION	2020 Region Västmanland													
Här kan enskild skola väljas	Termin	Antal Kurser	Antal Deltagarveckor	Antal Deltagare	Antal Kvinnor	Antal Män	Antal DV_Språkstöd	Antal Utrikesfödda	Antal 18	Antal 18-24	Antal 25-29	Antal 30-45	Antal 46-60	
☐ Tärna folkhögskola	☐ Vår	41	3142	361	285	76	210	34	0	61	35	64	122	
	01. Långa allmänna kurser	3	1329	64	33	31	188	21	0	38	13	12	1	
	02. Långa särskilda kurser	6	1046	62	43	19	22	7	0	9	12	27	13	
	03. Korta kurser	16	416	209	191	18	0	1	0	3	7	15	106	
	15. SMF	10	191	14	9	5	0	2	0	11	3	0	0	
	16. SMF+	6	160	12	9	3	0	3	0	0	0	10	2	
	☐ Höst	35	3212	302	233	69	132	23	0	81	36	47	87	
	01. Långa allmänna kurser	4	1068	63	35	28	116	14	0	42	15	6	0	
	02. Långa särskilda kurser	5	1396	80	58	22	0	6	0	20	15	29	16	
	03. Korta kurser	12	304	128	118	10	0	0	0	0	4	5	68	
	15. SMF	6	201	15	10	5	0	0	0	15	0	0	0	
	16. SMF+	5	94	7	6	1	0	0	0	0	0	6	1	
	21. Etableringskurs	1	27	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	
	04. Allmän kurs, yrkesinriktad	2	122	8	6	2	16	3	0	4	1	1	2	
Tärna folkhögskola Summa		76	6354	663	518	145	342	57	0	142	71	111	209	
Totalsumma		76	6354	663	518	145	342	57	0	142	71	111	209	

Ar	2020													
REGION	Region Västmanland													
Här kan enskild skola väljas	Termin	Antal 60+	Antal EjGrund	Antal Grund	Antal Gym1	Antal Gym2	Antal UtGym	Antal Gym3Yhsk	Antal Gym3Hsk	Antal Hog	Antal YrkesBeh	Antal AntGrund	Antal AntGymn	
☰ Tärna folkhögskola	☰ Vår	79	16	13	50	10	6	34	12	8	13	8	55	
	01. Långa allmänna kurser	0	10	8	43	0	3	0	0	0	13	8	0	
	02. Långa särskilda kurser	1	1	0	6	5	2	32	9	7	0	0	55	
	03. Korta kurser	78	0	4	0	5	1	2	3	1	0	0	0	
	15. SMF	0	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
	16. SMF+	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	☰ Höst	51	16	8	58	7	3	19	36	9	0	3	9	
	01. Långa allmänna kurser	0	14	6	42	0	0	1	0	0	0	3	0	
	02. Långa särskilda kurser	0	0	2	11	4	3	18	30	8	0	0	9	
	03. Korta kurser	51	0	0	0	2	0	0	6	1	0	0	0	
	15. SMF	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	16. SMF+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	21. Etableringskurs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	04. Allmän kurs, yrkesinriktad	0	2	0	5	1	0	0	0	0	0	0	0	
Tärna folkhögskola Summa		130	32	21	108	17	9	53	48	17	13	11	64	
Totalsumma		130	32	21	108	17	9	53	48	17	13	11	64	

Jämställdhetspolicy

SYFTE

Landstinget ska vara en arbetsplats där män och kvinnor har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

Lika villkor och förutsättningar för kvinnor och män är en grundläggande värdering i landstinget. Landstinget som arbetsgivare ska erbjuda en balans mellan arbete, fritid och familj, genom att ha en arbetsorganisation och arbetstider som underlättar detta.

PRINCIPER

Jämställdhetsperspektivet ska beaktas i alla frågor och beslut som rör anställningsvillkor, arbetsmiljö, rekrytering, lönesättning och utvecklings-möjligheter.

Jämställdhetsarbetet ska vara integrerat på varje arbetsplats och i allt samverkansarbete och genomsyra all verksamhet inom landstinget.

Ingen medarbetare ska utsättas för trakasserier på grund av kön.

Löneskillnader beroende på kön ska inte förekomma. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter till utveckling och befordran i arbetet.

ANSVAR

Chefer på alla nivåer ansvarar för att jämställdhetspolicyn är känd och förankrad bland medarbetare.

Alla medarbetare har ett eget ansvar att medverka i jämställdhetsarbetet och motverka diskriminering och trakasserier.

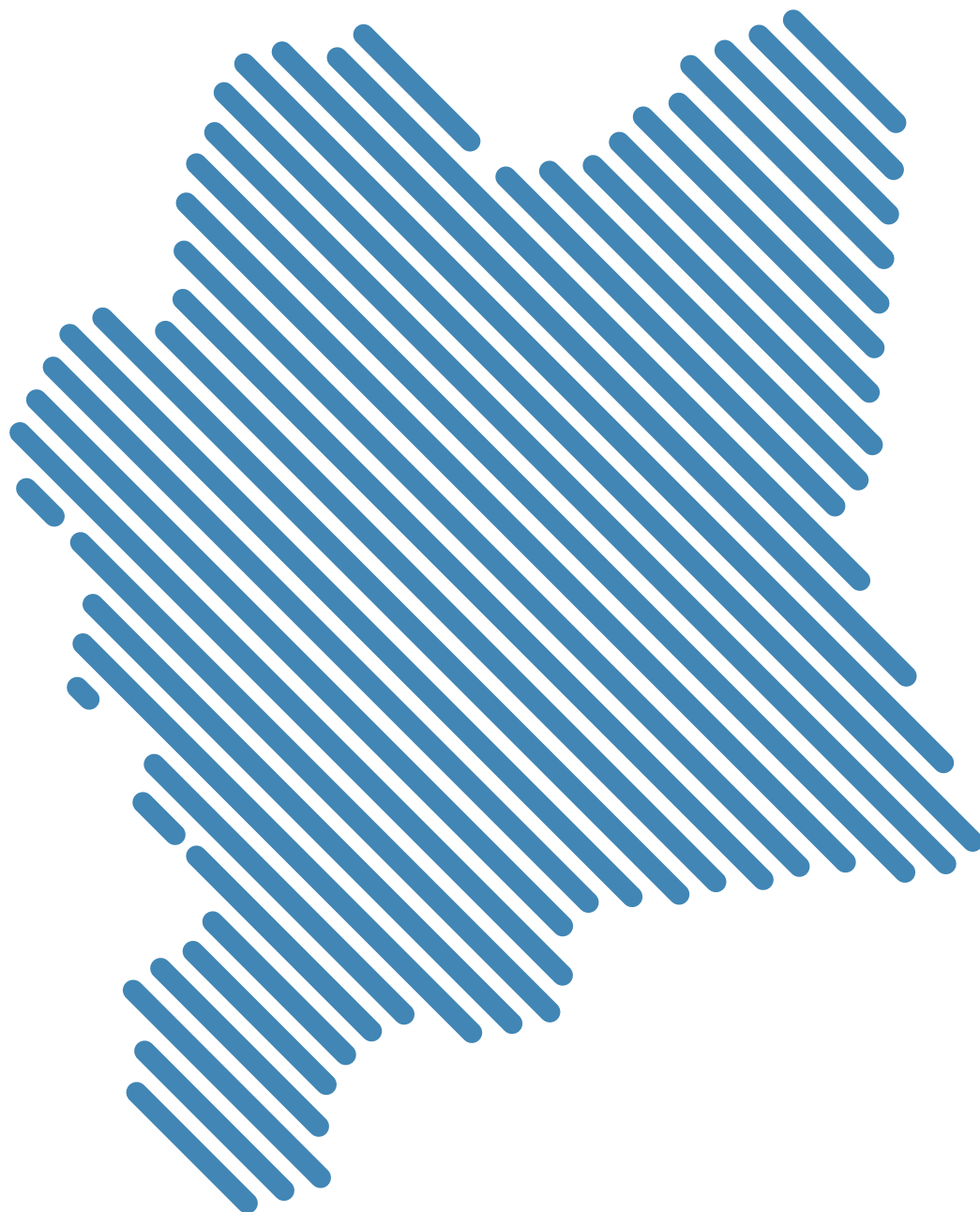
INTERN REFERENS

Denna policy är beslutad av Landstingsfullmäktige 2009-02-18 §15, LTV080750.

2020–2030

Region Västmanlands hållbarhetsstrategi

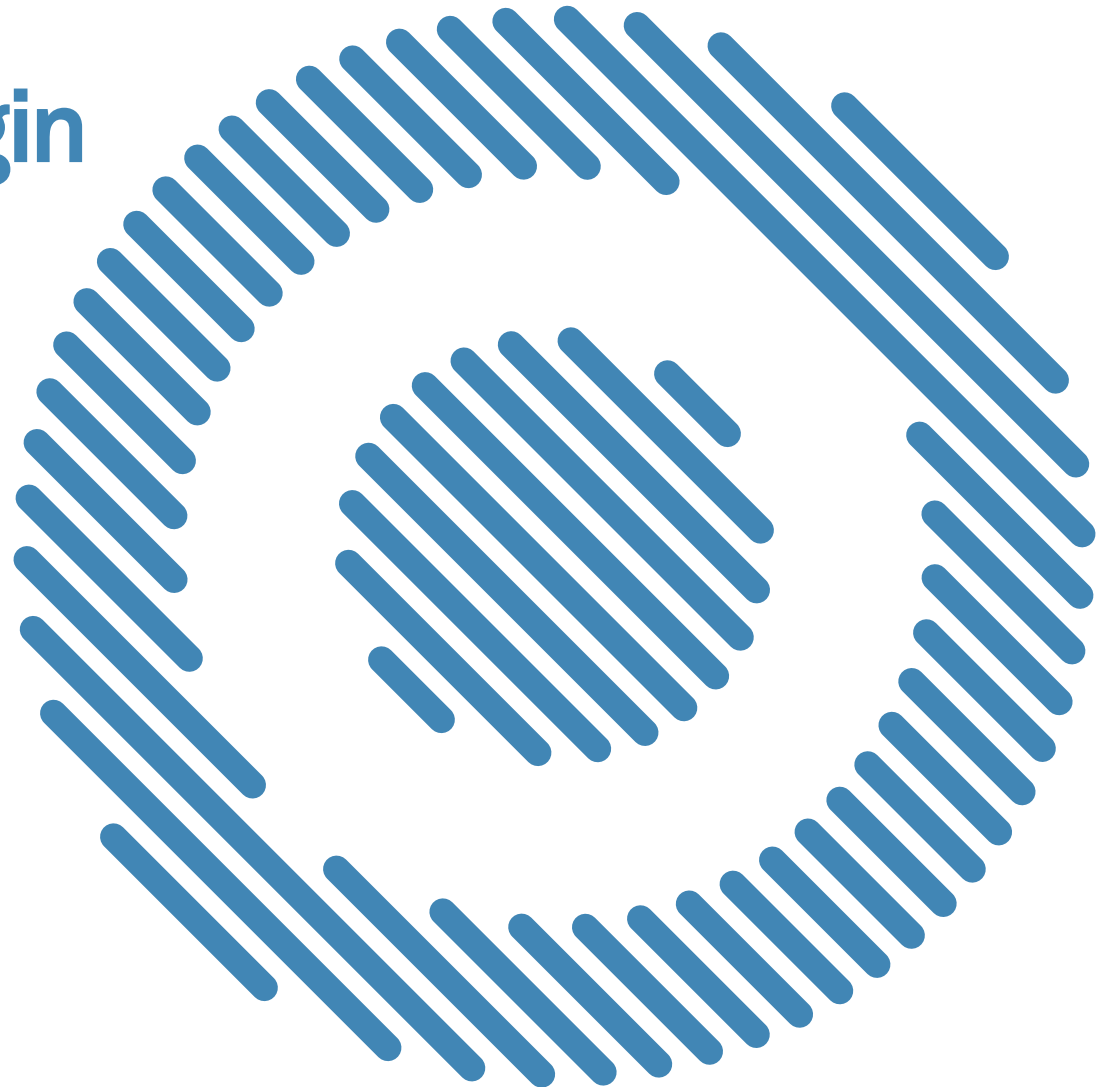
Region Västmanlands åtagande för att nå en hållbar utveckling

En ansvarstagande och livskraftig region för framtiden

Vägen till ett hållbart samhälle är en förändringsprocess där både naturens resurser och mänskliga förmågor nyttjas medvetet och balanserat. Region Västmanland är en betydande aktör i arbetet för att nå de globala (Agenda 2030), nationella och regionala målen för hållbar utveckling. Detta förutsätter ett engagerat ledarskap som agerar långsiktigt och sektorsövergripande, samtidigt som det är flexibelt och snabbt kan hantera ändrade förhållanden. Hållbarhetsstrategin är övergripande för att integrera hållbarhet i hela Region Västmanlands verksamhet och kärnprocesser där vi främjar nya arbetssätt och modiga lösningar. Ett sätt är att öka digitaliseringen i organisationen, ett annat är att arbeta med cirkulär ekonomi.

Om hållbarhetsstrategin i styrprocessen

Hållbarhetsstrategin är ett styrande dokument som tydliggör vårt arbetsätt gentemot Agenda 2030 och anger inriktningen för hur Regionen (som organisation) vill arbeta och bli uppfattad i hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsstrategin integrerar arbetet med Agenda 2030 i regionens ordinarie styrning. Strategin innehåller långsiktiga inriktningsmål som är relevanta för samtliga förvaltningar och verksamheter - inriktningsmålen är unika för strategin men har hänvisningar till mål som finns framtagna i våra övriga styrande dokument. Tillsammans ger dessa mål ger en samlad bild av Region Västmanlands hållbarhetsarbete. Vår löpande uppföljning inom hållbarhetsområdet kommer löpande att utvecklas och under tiden följs målområde 1, 2 och 3 under årsredovisningen och målområde 4 enligt RUS. Genom sin hållbarhetsstrategi tar Region Västmanland ansvar för att den egna organisationens verksamhet bidrar till en hållbar utveckling i länet, utifrån den regionala utvecklingsstrategin (RUS). Hållbarhetsstrategin är en del av arbetet för att nå Regionens vision som lyder *"Vi växer hållbart och sätter hälsan främst. Vi skapar möjligheter och modiga lösningar. Vi ger förutsättningar för utveckling i en levande demokrati (...) Vi är livskraft för framtiden. Vi är Västmanland"*.

Region Västmanlands roll och bidrag till att nå de globala målen i Agenda 2030

Världens stats- och regeringschefer antog i september 2015 Agenda 2030, som innehåller 17 globala mål som till år 2030 ska leda till en hållbar och rättvis framtid. Dessa mål innebär bland annat att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för vår planet och dess naturtillgångar. De globala målen riktar sig till alla världens länder och det finns ett gemensamt ansvar att arbeta för att nå dem. Regeringen har uttryckt att Sverige ska vara ledande i genomförandet av Agenda 2030 och att hållbar utveckling ska vägleda all politik fram till 2030.

För Region Västmanland är en hållbar utveckling en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra

kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. De tre dimensionerna av hållbar utveckling innebär för regionen följande:

Ekologisk hållbarhet - Vår grundförutsättning

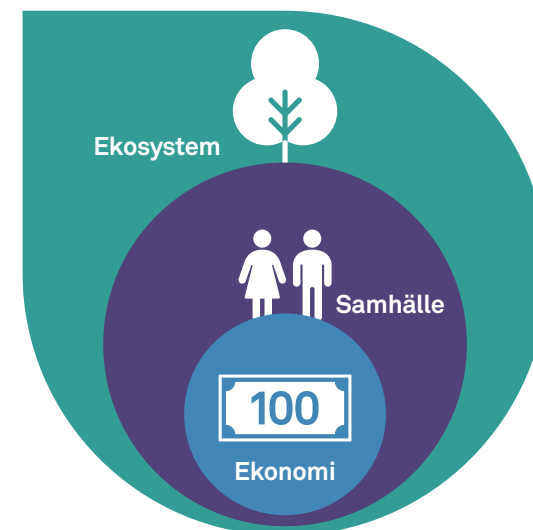
Vi hushållar med resurserna för minskad klimatpåverkan och god närmiljö

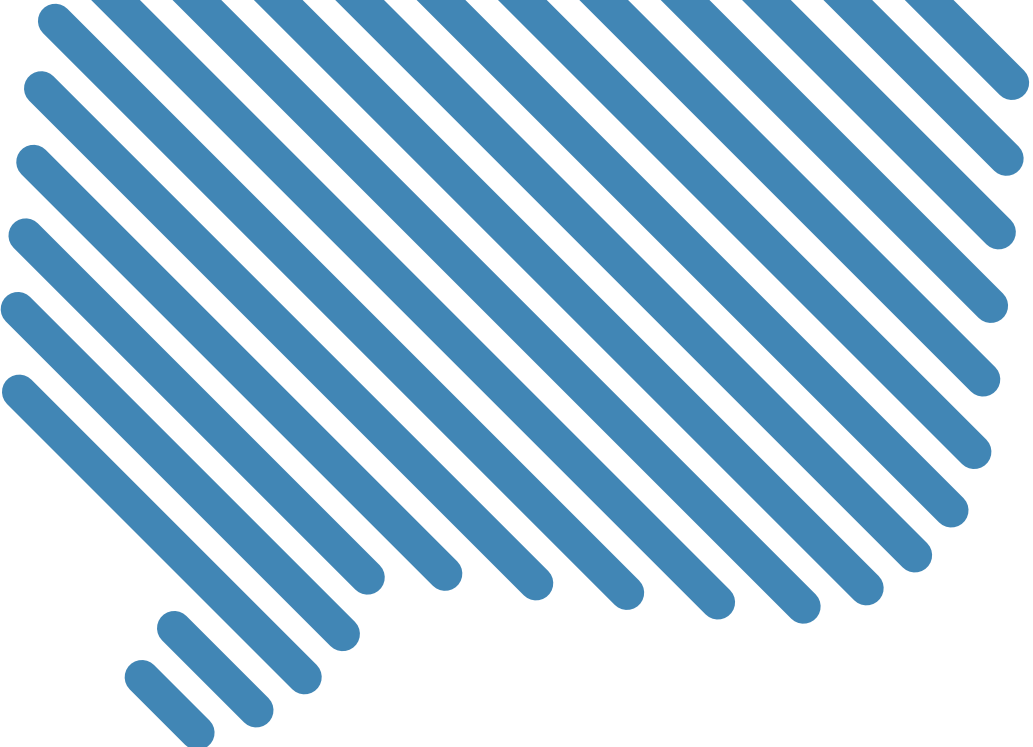
Social hållbarhet - Vårt övergripande mål

En god och jämlik hälsa; Nöjda invånare i en attraktiv region
Stolta och engagerade medarbetare samt uppdragstagare

Ekonomisk hållbarhet - Vårt verktyg

Stark och uthållig ekonomi; Effektiv verksamhet av god kvalitet

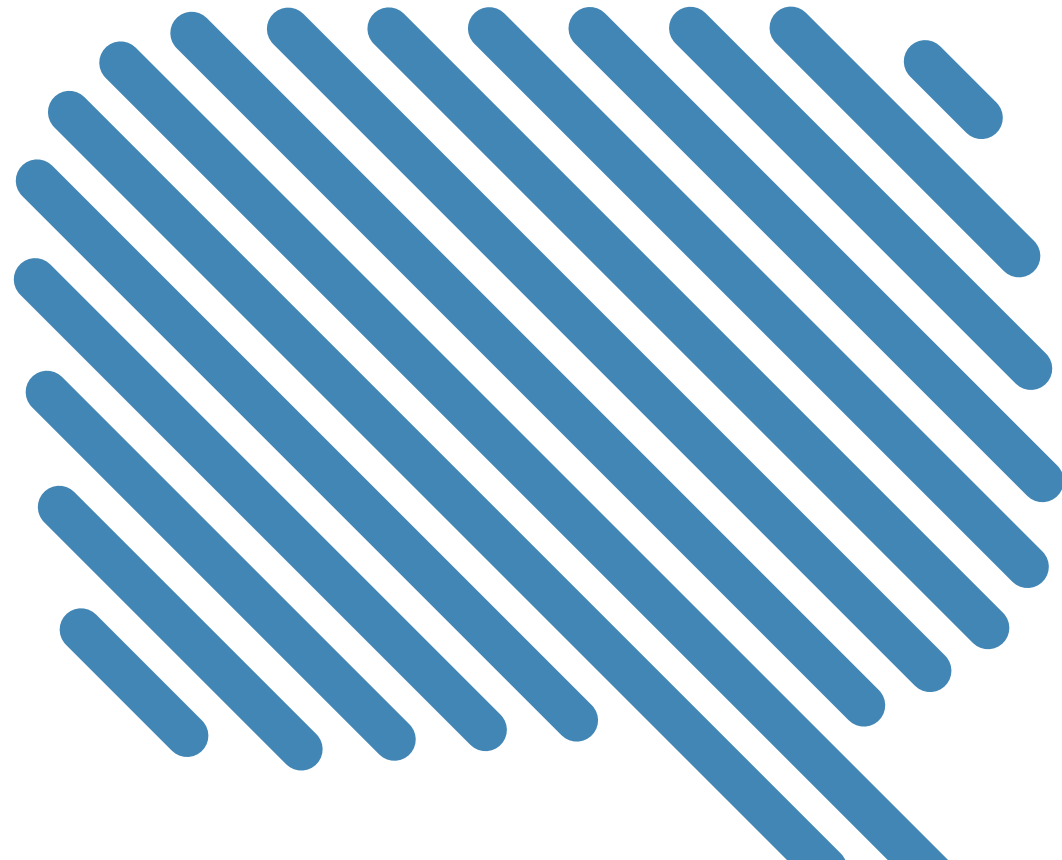

Kommunikation och nya arbetssätt

För att öka kännedomen och kunskapen om hållbar utveckling, liksom att bibehålla och öka innovation, engagemang och förändrade beteenden i riktning mot hållbarhet behöver vi fokusera på att integrera digitalisering som verktyg samt att öka vår egen interna kommunikation om Agenda 2030.

Samverkan, delaktighet och dialog

Gällande genomförande betonar Agenda 2030 "nödvändigheten av alla samhällsaktörers delaktighet och att genomförandet är ett gemensamt ansvar. Agendan förutsätter förändrade förhållningssätt och beteenden på både individ- och samhällsnivå. Att utveckla och skapa former för dialog för att säkerställa bredd och långsiktighet behöver vara en del av arbetet med att genomföra agendan". Åtgärderna kräver resurser och samverkan inom Regionens verksamheter, länets andra aktörer och tillsammans med Västmanlands invånare – Målgrupperna i frågor som berörs ska ges möjlighet att vara delaktiga inom ramen för Regionens arbete med invånardialog.

Region Västmanlands prioritering av de globala målen

Under 2018 har genomförts en analys om hur Region Västmanland kärnuppdrag bidrar till de globala målen i Agenda 2030 och kartlagt vårt bidrag utifrån tre begrepp:

- **Centrala globala mål** dvs. mål och delmål som är direkt kopplade till Regionens verksamheter och där vi har störst påverkan (och där vi kan påverkas) 3, 5, 8, 10, 11 och 13. Dessa mål är grundstenarna i denna strategi.
- **Betydande globala mål** dvs. mål och delmål där Region Västmanland har en viss påverkan men det finns ingen direkt koppling till kärnuppdragen 4, 7, 9, 12, 16 och 17
- **Generella globala mål** dvs. mål och delmål som är intressanta för Region Västmanland men där vi inte har specifika aktiviteter. Ingår mål 1, 2, 6, 14 och 15

Varje prioriterat område bidrar till att uppfylla ett eller flera av de globala hållbarhetsmålen. Detta förtydligas med hjälp av de internationellt antagna Agenda 2030 symbolerna.

Målområdet relaterar till följande hållbarhetsmål i Agenda 2030:

3 GOD HÄLSA OCH
VÄLBEFINNANDE

13 BEKÄMPA KLIMAT-
FÖRÄNDRINGARNA

Målområde 1

I Region Västmanland främjar vi en god livsmiljö och hälsa

Inom Region Västmanland vill vi erbjuda länets invånare en god hälso- och sjukvård där vi sätter fokus på hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser. Invånarna i Västmanland ska kunna leva ett hälsosamt liv utifrån sina förutsättningar. För att detta ska bli vår verklighet behöver vi vara redo för framtida utmaningar och ta tillvara de utvecklingsmöjligheter som ny forskning och teknologiska framsteg ger.

Agenda 2030 betonar att det som påverkar människorna har inverkan på miljön och klimatet och tvärtom. Genom miljö- och klimatarbetet tar regionen ansvar för att minska påverkan på planeten och bidrar till en renare miljö. Det ger hälsosammare livsbetingelser för västmanlänningarna. Vi hushåller både med de gemensamma resurserna i verksamheten och planetens resurser för att främja en hållbar utveckling.

Inriktningsmål 1: Vi skapar förutsättningar för en god och jämlik hälsa och har en innovativ, effektiv och tillgänglig hälso- och sjukvård med delaktighet och prevention som utgångspunkt.

Inriktningsmål 2: Vi minskar miljö- och klimatpåverkan från egen verksamhet och anpassar den för ett förändrat klimat. Vi tillämpar principer för cirkulär ekonomi.

Målområde 2

I Region Västmanland står mänskliga rättigheter i centrum

Region Västmanland ska alltid utgå från alla människors lika värde och vi ansvarar för att människor ges möjlighet att ta del av sina rättigheter inom våra verksamheter. En viktig faktor för den enskilde individens livskvalitet är god samverkan mellan regionens olika verksamheter. För att ge alla förutsättningar för en god livskvalitet behöver vi minska ojämlikhet. Då krävs kunskap inom organisationen om strukturella ojämlikheter, vilka sårbara grupper som finns och deras särskilda behov. Vi ska särskilt beakta barnets rättigheter, samt rättigheter för personer med funktionsnedsättning och nationella minoriteter. Arbetet med bland annat jämställdhetsintegrering, hbtq och frågor som rör funktionsnedsättning och våld ska fortsätta utvecklas i vår organisation. Flickor och pojkar, kvinnor och män samt ickebinära ska ges samma förutsättningar och möjligheter.

Inriktningsmål 1: Vi motverkar all form av diskriminering och kränkande behandling utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Inriktningsmål 2: Vårt bemötande och vår kommunikation präglas av normmedvetenhet, tillgänglighet och inkludering.

Inriktningsmål 3: Vi har ett medvetet barnrättsperspektiv i våra verksamheter och utgår från barnets bästa i frågor som direkt eller indirekt berör barn.

Målområdet relaterar till följande hållbarhetsmål i Agenda 2030:

5

JÄMSTÄLLDHET

10

MINSKAD OJÄMLIKHET

Målområde 3

Målområdet relaterar till följande hållbarhetsmål i Agenda 2030:

I Region Västmanland arbetar vi ansvarsfullt och resurssmart

Region Västmanland är en arbetsplats där våra medarbetare ska trivas och utvecklas. Region Västmanland prioriterar därför sitt arbetsmiljöarbete: att medarbetarna trivs, känner sig trygga och säkra och mår bra är en förutsättning för att kunna erbjuda invånarna en effektiv verksamhet av bra kvalitet. Region Västmanland strävar dessutom efter värdiga arbetsvillkor genom att påverka och ställa krav på de företag som vi investerar i och köper varor och tjänster av. En hållbar upphandling är betydelsefullt för att tillgodose krav på såväl ekonomisk som social och ekonomisk hållbarhet.

God ekonomisk hushållning skapas genom att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt med stabil finansiering som grund. Det är en förutsättning för att i framtiden ge invånarna god hälso- och sjukvård samt regional utveckling. Region Västmanland är en ansvarsfull investerare som tar hänsyn till långsiktigt hållbar utveckling vid investeringar. Investering tillåts inte i företag som uppenbart bryter mot kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat. Regionen undviker placeringar i företag/företagsgrupper där en del av omsättningen kommer från produktion av tobak eller tobaksprodukter, alkoholvaror, pornografi eller vapen.

Inriktningsmål 1: Vi är en attraktiv arbetsgivare som verkar för att skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.

Inriktningsmål 2: Vi tillämpar principerna för god ekonomisk hushållning och hushåller med regionens resurser.

Inriktningsmål 3: Vi har en hållbar finansförvaltning, investerar ansvarsfullt och ställer hållbarhetskrav i upphandlingar.

Målnråde 4

I Region Västmanland leder vi arbetet med att utveckla ett Hållbart Västmanland

Inom Region Västmanland främjar vi en hållbar utveckling av städerna och samhället i länet. Vårt arbete inom området samhällsplanering är grundläggande för att skapa ett attraktivt län för de som bor och verkar här. Vi har ett ansvar för länets infrastruktur (kollektivtrafik, transport och bredband) och verkar för likvärdig tillgång till bra kommunikationer, bostäder och digitala lösningar som är viktig för länets utveckling. Dessa frågor är avgörande för Regionens fortsatta arbete för ett hållbart Västmanland.

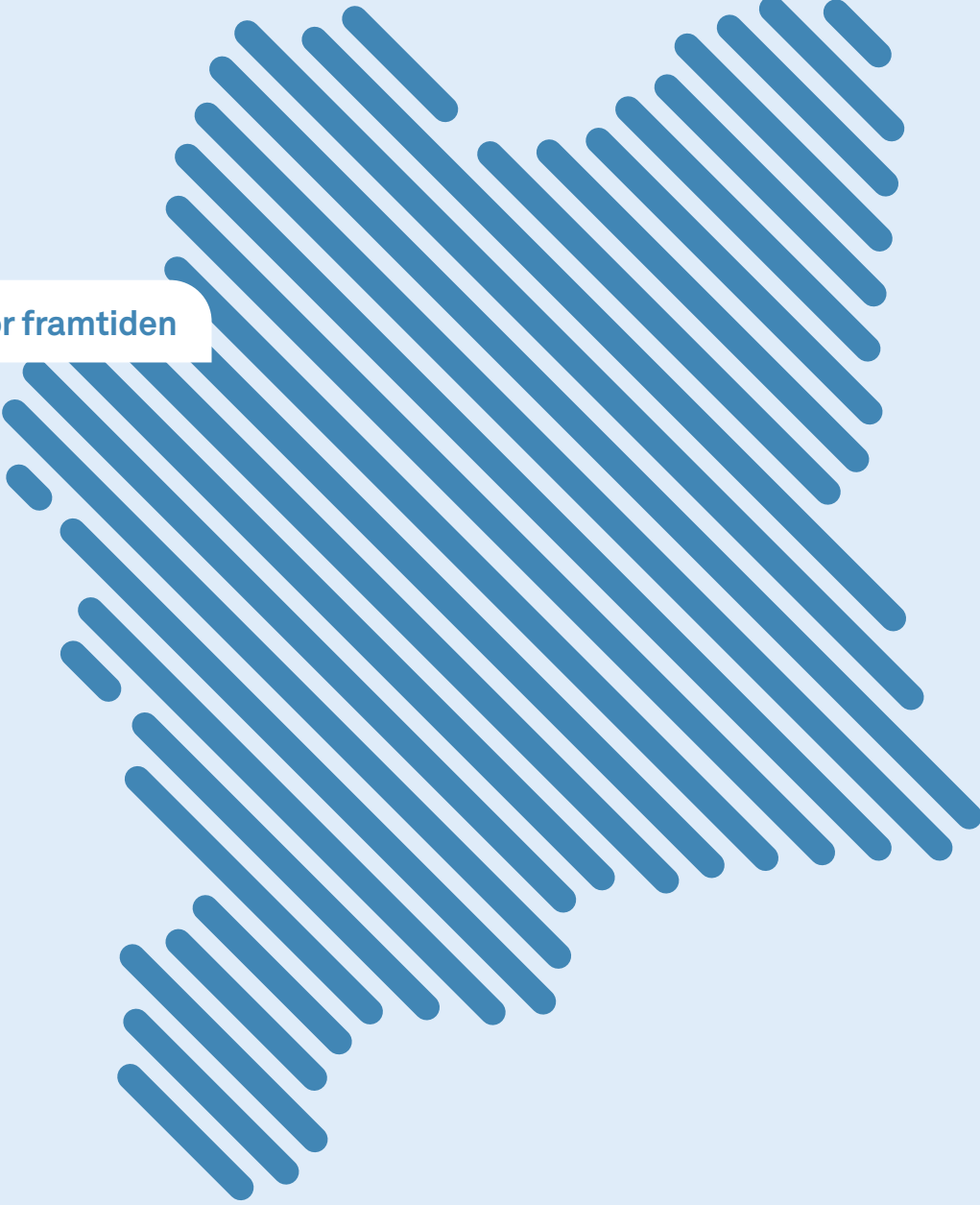
Genom sitt regionala utvecklingsuppdrag har Region Västmanland ansvar för att leda arbetet med att utveckla ett Hållbart Livskraftigt Västmanland utifrån den regionala utvecklingsstrategin (RUS) som stärker hela länets utveckling på ett miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt. Syftet med strategin är att fortsätta utveckla Västmanland till ett konkurrenskraftigt och attraktivt samhälle för alla - En plats där man vill bo, leva och verka, etablera företag eller besöka. Den regionala utvecklingsstrategin vilar på de 17 globala målen i Agenda 2030 och möter därför utmaningarna med hållbara lösningar.

Se inriktningsmål ur den regionala utvecklingsstrategin.

Målnrådet relaterar till följande hållbarhetsmål i Agenda 2030:

Livskraft för framtiden